

บทที่ 4

การผลิต : กระบวนการและคุณค่าของภาพเขียนลอกแบบ

การวิเคราะห์กระบวนการผลิตภาพเขียนลอกแบบในบทนี้ ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของภาพเขียนลอกแบบ เพื่อที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงคุณค่าของภาพเขียนลอกแบบในฐานะที่เป็นสื่อและเป็นสินค้า ที่สะท้อนให้เห็นลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่ผ่านมุมมองด้านการผลิตงานลอกแบบ

ข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

1. กระบวนการผลิตของร้านเขียนภาพลอกแบบ
2. คุณค่าของงานเขียนลอกแบบในส่วนของการผลิต
3. กระบวนการผลิตภาพเขียนลอกแบบกับการสะท้อนลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่

กระบวนการผลิตของร้านเขียนภาพลอกแบบ

การศึกษากระบวนการผลิตนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าของร้าน ผู้ดูแลร้าน และช่างเขียนภาพประจำร้าน นอกจากนี้ข้อมูลบางส่วนผู้วิจัยได้มาจากการสังเกตโดยตรงของผู้วิจัยเอง

จากการเก็บข้อมูลดังกล่าวพบว่า ร้านเขียนภาพลอกแบบมีการทำงานใน 2 ลักษณะ คือ

1. การเขียนภาพลอกแบบโชว์ขายหน้าร้าน
2. การรับเขียนภาพลอกแบบตามสั่ง (order) ของลูกค้า

การทำงานใน 2 ลักษณะนี้จะมีกระบวนการที่แตกต่างกัน คือ ในกรณีที่ 1 ทางร้านหรือช่างเขียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการคัดเลือกภาพที่จะนำมาลอกแบบ จากนั้นสามารถเข้าสู่ขั้นตอนการผลิตได้ทันที ทางร้านจะเป็นผู้กำหนดรายละเอียดต่างๆ ในเรื่องขนาดของภาพและราคา ซึ่งภาพที่ถูกคัดเลือกมาเขียนโชว์นั้นจะเป็นภาพที่มีชื่อเสียง ของศิลปินระดับโลก เช่นงานของ Jean

Claude Monet , Pierre Auguste Renoir , Salvador Dali เป็นต้น เพื่อเป็นการดึงดูดลูกค้า สร้างความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือในเรื่องฝีมือช่างให้กับลูกค้าได้เห็น

การทำงานในลักษณะที่ 2 คือ การรับ order จากลูกค้า นั้น จะเริ่มจากการเลือกภาพตามความต้องการของลูกค้า จากนั้นจึงกำหนดขนาดของภาพ ราคา ระยะเวลาในการทำงาน รวมทั้งรายละเอียดของการรับงานหรือจัดส่งงานให้กับลูกค้า เมื่อเป็นที่พอใจของทั้ง 2 ฝ่ายแล้วจึงเข้าสู่ขั้นตอนการเขียนภาพลอกแบบ ซึ่งการตกลงกันในรายละเอียดทั้งหมดนี้ลูกค้าสามารถกระทำได้ด้วย

1. การติดต่อกับทางร้านด้วยตนเอง
2. การใช้จดหมาย Air Mail
3. การส่งโทรสาร
4. การส่ง E-mail หรือใช้ Internet

แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละร้านว่า จะอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าได้มากน้อยแค่ไหน นอกจากช่องทางกรติดต่อแล้ว ภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นข้อได้เปรียบเสียเปรียบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการติดต่อกับลูกค้า เนื่องจากร้านส่วนใหญ่จะเป็นร้านที่ช่างเขียนเป็นผู้เปิดดำเนินการเอง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมีทักษะทางด้านภาษาแค่เพียงพื้นฐานเท่านั้น ทำให้เสียเปรียบร้านที่มีผู้จัดการหรือเจ้าของร้านที่เป็นชาวต่างประเทศหรือผู้มีความรู้มากกว่า เนื่องจากจะไม่สามารถเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้อย่างละเอียด และไม่สามารถเสนอข้อเสนอสเปซต่างๆ ให้กับลูกค้าได้

ร้าน The Artist Gallery อยู่บริเวณหาดป่าตอง จ.ภูเก็ต ร้านนี้เป็นร้านขนาด 5 ห้อง และชั้น 2 ของร้าน ซึ่งถือว่าเป็นร้านใหญ่ที่สุด มีช่างเขียน 35 - 40 คน รายได้ของร้านนี้ค่อนข้างสูงมาก เนื่องจากข้อได้เปรียบที่มีผู้จัดการร้านเป็นชาวต่างประเทศ ที่สามารถหาลูกค้าได้ทั้งผู้ที่เข้ามาในประเทศไทยและผู้ที่อยู่ต่างประเทศ และเป็นร้านเก่าแก่ทำให้ได้เปรียบร้านอื่นๆ ผู้วิจัยไม่มีโอกาสได้สัมภาษณ์ร้านนี้เนื่องจากได้รับการปฏิเสธ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การเก็บข้อมูลโดยทางอ้อมด้วยการสังเกตและสอบถามจากร้านอื่นๆ ในภูเก็ต

1. ขั้นตอนการผลิต

1.1 ขั้นการลอกแบบ (copy) ในขั้นตอนนี้ช่างเขียนจะใช้เครื่อง เพื่อช่วยในการลอกแบบ ซึ่งเครื่องนี้จะมี 2 แบบ คือ เป็นเครื่อง projector และเครื่องฉายสไลด์ ดังนั้นภาพต้นฉบับที่จะนำมาเข้าเครื่องได้จึงมีอยู่ 2 แบบเช่นกัน คือภาพต้นฉบับสำหรับใช้กับเครื่อง projector ภาพในกลุ่มนี้จะเป็นภาพที่นำไปทำเป็นแผ่นใส หรือหากเป็นเครื่องรุ่นใหม่ๆ สามารถที่จะนำภาพต่างๆ ทั้งที่เป็นภาพถ่าย ภาพจากหนังสือ ภาพจากหนังสือพิมพ์ ฯลฯ เข้าเครื่องฉายได้ทันที แต่มีข้อแม้ว่า ภาพเหล่านั้นจะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจน ส่วนภาพที่จะใช้กับเครื่องฉายสไลด์นั้นจะต้องมีการนำภาพนั้นๆ ไปทำเป็นฟิล์มเสียก่อน

เมื่อได้ภาพต้นฉบับแล้วช่างเขียนจะนำภาพเข้าเครื่องฉาย แล้วทำการปรับขนาดภาพให้พอดีกับขนาด frame ผ้าใบที่ต้องการวาด จากนั้นจึงร่างภาพตามรายละเอียดภาพที่ปรากฏบนแผ่น frame ซึ่งขั้นตอนนี้จะใช้เวลาในการเตรียมและร่างภาพเพียง 5 - 10 นาทีเท่านั้น หากเปรียบเทียบยุคเริ่มแรก ขั้นการ copy นี้จะใช้การตีเหล็กทำให้ต้องใช้เวลาเป็นวัน และได้ความเหมือนน้อยกว่าการใช้เครื่องฉายอย่างเช่นในปัจจุบัน อุปกรณ์ในการร่างภาพช่างจะใช้ ดินสอ ปากกา ปากกาเมจิก หรือสี จะขึ้นอยู่กับความถนัดของช่างเขียนแต่ละคนแตกต่างกันไป

ภาพที่ 1 : ภาพตัวอย่างขั้นตอนกระบวนการผลิต

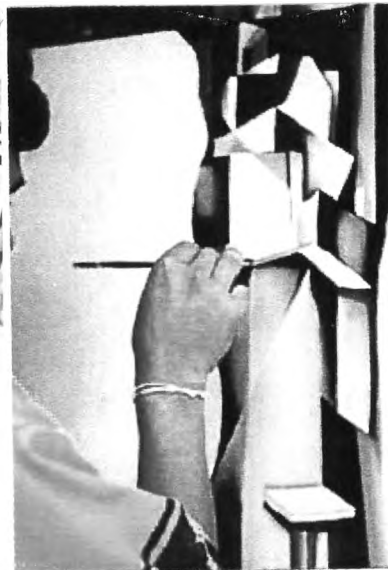
ภาพที่ 1.1 : ตัวอย่างภาพต้นฉบับที่นำมาลอกแบบ

ภาพที่ 1.2 ภาพแสดงขั้นตอนการลอกแบบ : ขั้นตอนการร่างภาพและการลงสี

ภาพต้นฉบับ และภาพร่าง

การลอกแบบด้วยเครื่อง

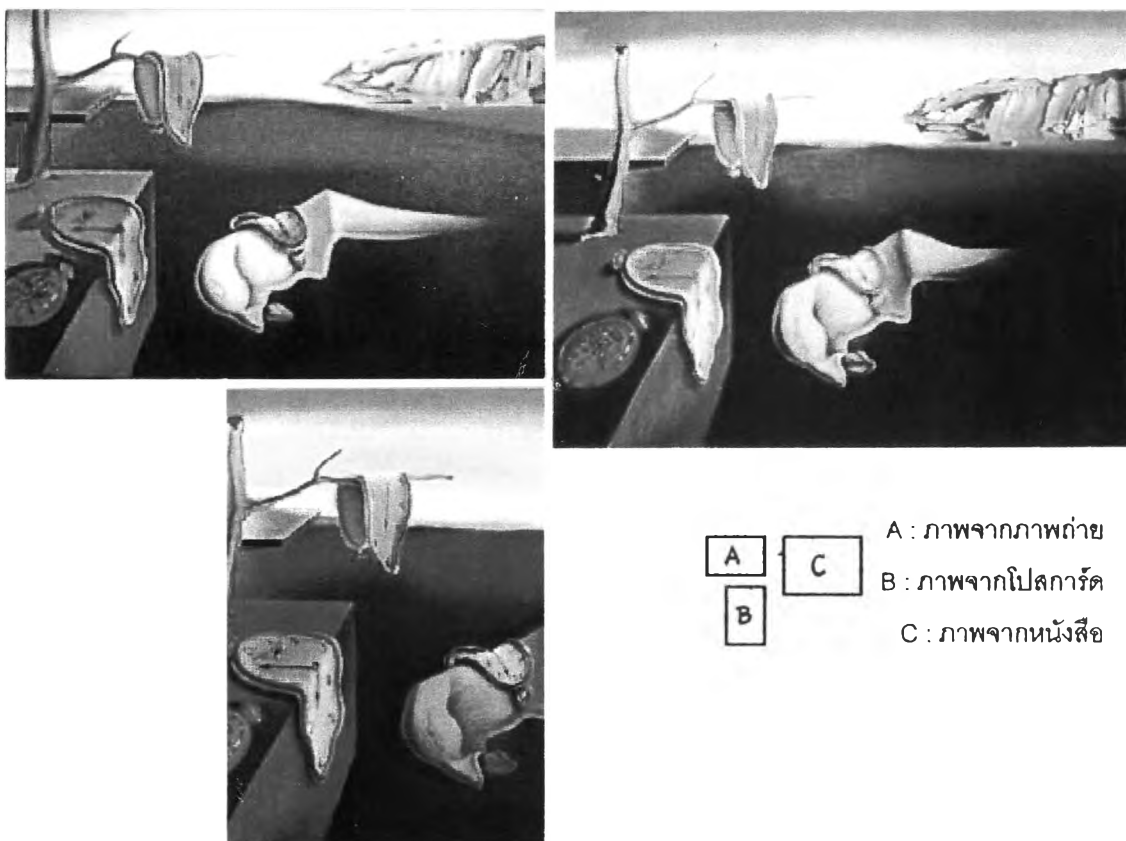
ลงสีและเก็บรายละเอียด

1.2 ขั้นการลงสี ขั้นตอนนี้จะขึ้นอยู่กับความถนัดของช่างเขียนแต่ละคน ช่างบางคนอาจใช้การลงสีพื้นทั้งภาพแล้วจึงแต่งสีแต่ละส่วนไล่ไป ในอีกลักษณะคือช่างจะค่อยๆ ลงสีไปที่ละส่วนจนเสร็จ ซึ่งทั้ง 2 วิธีการเมื่อลงสีทั้งภาพแล้ว ช่างเขียนจะมาเก็บรายละเอียดในขั้นสุดท้ายอีกครั้งหนึ่งเพื่อความสมบูรณ์ของภาพ ทั้งนี้ก่อนการเขียนงานและในขณะที่เขียนงาน ช่างเขียนจะมีการศึกษาและเรียนรู้ถึงเทคนิคการใช้สี การใช้ที่แปรง ของศิลปินเจ้าของภาพ เพื่อให้ได้ภาพออกมาใกล้เคียงกับแบบต้นฉบับมากที่สุด

ในขั้นตอนนี้ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่ยากที่สุดของการทำงานลอกแบบ จึงต้องอาศัยทักษะพรสวรรค์ และประสบการณ์ของช่างเขียนอย่างมาก เพราะในบางครั้งช่างเขียนอาจต้องเป็นคนคิดเองว่าจะใช้สีไหน อย่างไร ให้ภาพที่ออกมามีความสวยงามอย่างที่เป็นอยู่จริง เนื่องจากภาพต้นฉบับที่นำมาเป็นแบบนี้บางครั้งอาจมีการผิดพลาดของสีที่เกิดจากกระบวนการพิมพ์ ซึ่งภาพที่มาจากคนละแหล่งสีอาจจะไม่เหมือนกัน เช่นหนังสือเล่มนี้ออกโทนเหลือง อีกเล่มเป็นสีฟ้า ภาพ postcard ออกโทนสีเขียว หรือมีความเข้มของสีไม่เท่ากัน จึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของช่างเขียนว่าจะทำอย่างไร และต้องทำให้เป็นที่พอใจของลูกค้าด้วย

ภาพที่ 2 : ภาพตัวอย่างแสดงที่มาของภาพต้นฉบับที่แตกต่างกัน

2. ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไข

ขั้นตอนนี้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการร้านหรือเจ้าของร้านที่เป็นผู้มีประสบการณ์ ที่จะเป็นผู้ตรวจสอบงานขั้นสุดท้ายก่อนส่งงานให้กับลูกค้า หากงานยังไม่ผ่านผู้ตรวจสอบจะให้คำแนะนำแก่ช่างเขียนว่าจะต้องแก้งานตรงส่วนไหนบ้าง อย่างไรก็ตามช่างเขียนจึงจะนำงานนั้นกลับไปแก้อีกครั้งหนึ่ง แต่โดยส่วนใหญ่แล้วการแก้งานนี้จะมีเฉพาะช่างเขียนที่เป็นช่างใหม่ๆ ที่เพิ่งเริ่มเขียนงานลอกแบบมาประมาณ 1 - 2 ปีเท่านั้น ซึ่งเป็นช่วงของการเรียนรู้และฝึกฝนเพื่อสั่งสมประสบการณ์ต่อไป

อีกกรณีหนึ่งที่จะมีการแก้ไขงานคือ การแก้ไขงานตามความต้องการของลูกค้า เช่นในเรื่องของสีที่ลูกค้าอาจจะไม่ชอบ แล้วขอให้ช่างเขียนเปลี่ยนแปลงสีจากต้นฉบับ หรือในกรณีการเกิดปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ เช่นลายเส้นในภาพเขียนลอกแบบ ช่างเขียนก็จะแก้ไขให้ ซึ่งกรณีนี้จะมีปัญหากับลูกค้าบางกลุ่มเท่านั้น ขึ้นอยู่กับกฎหมายของประเทศนั้นๆ และจำนวนภาพที่ลูกค้าซื้อภาพเขียนลอกแบบ รวมทั้งประสบการณ์ในการซื้อภาพและนำภาพเขียนลอกแบบกลับประเทศ

3. ขั้นตอนการส่งมอบงานให้ลูกค้า

การส่งงานให้ลูกค้านี้จะมีหลายวิธีการขึ้นอยู่กับตกลงของลูกค้ากับทางร้านค้า กรณีที่หนึ่งคือ ลูกค้าจะมารับงานเองที่ร้าน โดยทางร้านจะเตรียมสินค้าไว้ให้เรียบร้อย กรณีที่สองคือทางร้านจะส่งภาพเขียนไปให้ลูกค้าด้วยวิธีการที่ตกลงกัน คือ ส่งให้ทาง Air Mail หรือส่งโดยบริษัทเอกชนที่ให้บริการรับส่งของโดย cargo การจะเลือกส่งภาพไปยังลูกค้าด้วย Air Mail หรือ cargo นั้น ขนาดและราคามีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการส่งภาพทาง Air Mail นั้นจะมีข้อจำกัดเรื่องขนาดที่ใหญ่ที่สุดที่จะส่งได้ แต่จะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า หากต้องการส่งภาพเขียนไปกับ cargo จะส่งภาพขนาดใหญ่เท่าไรก็ได้ ซึ่งก็จะมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า ทั้ง 2 กรณีนี้ถือว่าเป็นทางเลือกให้กับลูกค้า

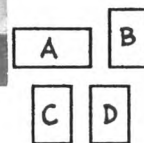
ลูกค้าที่ไม่ได้สั่งงานและมารับงานด้วยตนเอง ทางร้านจำเป็นต้องให้ลูกค้าโอนเงินมัดจำจำนวนหนึ่งมาก่อน เพื่อเป็นหลักประกันก่อนการส่งงานไปยังลูกค้า แล้วจึงเรียกเก็บส่วนที่เหลือในภายหลัง

ระยะเวลาในการผลิตภาพเขียนลอกแบบ

ระยะเวลาของการผลิตภาพเขียนลอกแบบมีปัจจัยสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ความยากง่ายและรายละเอียดของภาพต้นฉบับ ความยากง่ายของภาพลอกแบบขึ้นอยู่กับ style ของงาน คืองาน classic จะเป็นงานที่ยากกว่างานสมัยใหม่ เนื่องจากเรื่องราวของภาพจะเยอะ เพราะภาพที่มีรายละเอียดในภาพมากก็จะเป็นภาพที่ยาก เช่นภาพผลไม้ ดอกไม้ ภาพเรื่องราวเกี่ยวกับคน

ภาพที่ 3 : ภาพตัวอย่างที่แสดงถึงความยาก - ง่ายในการผลิตซ้ำ

A,B : ภาพยาก

C,D : ภาพง่าย

2. ความถนัดและประสบการณ์ของช่างเขียนแต่ละคน ช่างเขียนแต่ละคนจะมีความถนัด และประสบการณ์ในการเขียนภาพลวดลายแบบแตกต่างกัน เป็นผลให้ระยะเวลาในการเขียนภาพลวดลายแบบแตกต่างกัน ช่างบางคนมีประสบการณ์ด้านการเขียนภาพ poster ภาพยนตร์มาก่อนก็จะถนัดและชอบเขียนงานคน ช่างบางคนจะชอบเขียนภาพทิวทัศน์แต่จะไม่ถนัดภาพคนเป็นต้น แต่ช่างที่มีประสบการณ์มากๆ จะสามารถเขียนงานได้ทุกแนวโดยใช้เวลาใกล้เคียงกัน สิ่งนี้จะเป็นข้อได้เปรียบของตัวเอง ที่จะเขียนงานได้มากกว่าช่างคนอื่น ๆ แต่ทั้งนี้ผู้จัดการร้านจะเป็นผู้รับผิดชอบ ที่จะจัดสรรงานให้กับช่างแต่ละคน โดยจะคำนึงถึงความถนัดของช่างเป็นสำคัญด้วย อีกประการหนึ่งคือ ระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับความขยันหรือความถี่เกี่ยวของช่างเขียนแต่ละคนด้วยเช่นกัน เพราะช่างจะมีอิสระสูงว่าจะทำงานเมื่อไหร่อย่างไรก็ได้ แต่ต้องรับผิดชอบต่องานเสร็จตามกำหนดเท่านั้น ซึ่งโดยรวมๆ แล้ว ระยะเวลาที่ใช้ในการเขียนภาพลวดลายแบบจะใช้เวลาประมาณ 2 - 3 วัน ต่อการเขียนงาน 1 ชิ้น

3. ขนาดของภาพเขียน ภาพเขียนที่มีขนาดแตกต่างกันระยะเวลาที่ใช้ในการผลิตก็จะแตกต่างกัน คือภาพที่มีขนาดใหญ่จะใช้เวลาผลิตนานกว่าภาพที่มีขนาดเล็ก แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยประการที่หนึ่งคือรายละเอียดของภาพเป็นสำคัญด้วย

ราคาของภาพเขียนลวดลาย

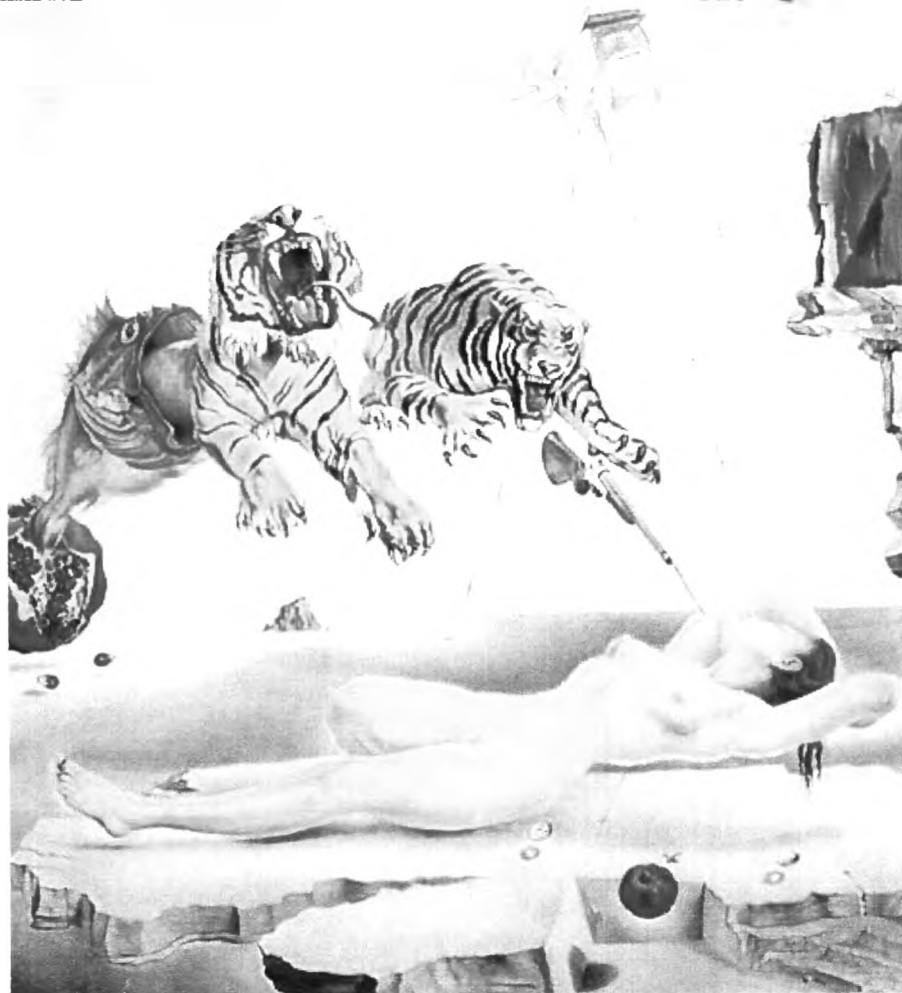
1. ความยากง่ายและรายละเอียดของภาพต้นฉบับ เช่นเดียวกับระยะเวลาในการผลิตภาพเขียนลวดลาย ราคาของภาพจะขึ้นอยู่กับความยากง่ายและรายละเอียดของภาพต้นฉบับเช่นกัน ภาพที่มีความยากและรายละเอียดมากก็จะมีราคาสูงกว่าภาพที่มีรายละเอียดน้อย

2. ขนาดของภาพลวดลาย ขนาดของภาพมีผลโดยตรงต่อราคา ภาพที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีราคาสูงกว่าภาพที่มีขนาดเล็ก แต่ในบางกรณีขนาดจะไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการตัดสินเรื่องราคา เพราะส่วนที่สำคัญที่สุดคือรายละเอียดของภาพเป็นสำคัญ ขนาดเป็นเพียงปัจจัยที่รองลงมาเท่านั้น เช่นภาพที่มีขนาดเล็กแต่มีรายละเอียดมาก จะถือว่าเป็นงานยาก ดังนั้นราคาของภาพภาพนั้นก็จะมีราคาสูงไปด้วย ในทางตรงกันข้ามภาพที่มีขนาดใหญ่แต่ไม่มีรายละเอียดมากนัก ภาพนั้นก็จะมีราคาถูกกว่า

3. แหล่งที่ตั้งและทำเลของร้านเขียนภาพลอกแบบ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือที่ตั้งของร้าน จากการศึกษาพบว่า ภูเก็ต เป็นแหล่งที่ภาพเขียนลอกแบบสามารถขายได้ราคาสูงมากกว่าที่อื่น รองลงมาคือ สมุย และพัทยา ตามลำดับ ที่พัทยานั้นเขียนลอกแบบขายได้ราคาต่ำกว่าที่อื่นเนื่องจาก พัทยานั้นเป็นแหล่งเก่าแก่จึงมีลูกค้าประจำจำนวนมาก ดังนั้นการรับงานจะเป็นลักษณะงาน order จำนวนมาก จึงเน้นที่การขายจำนวนมากว่าการตั้งราคาสูง ที่สมุยราคาจะอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง ขึ้นอยู่กับทำเลของแต่ละร้าน และที่ภูเก็ตโดยพื้นฐานระดับค่าครองชีพในภูเก็ตค่อนข้างสูง แต่ละร้านจะมีค่าใช้จ่ายสูงจึงต้องตั้งราคาภาพเขียนลอกแบบไว้สูงกว่าที่อื่น และที่สามารถขายได้เนื่องจากลักษณะลูกค้าเป็นคนละกลุ่มกับลูกค้าที่พัทยา ที่จะเป็นนักท่องเที่ยวในอีกระดับหนึ่งด้วย

ทั้งนี้ราคาของภาพเขียนลอกแบบในแต่ละพื้นที่ก็จะแตกต่างกันไปตามทำเลของแต่ละร้าน คือร้านที่อยู่ในแหล่งธุรกิจท่องเที่ยวจะมีการตั้งราคาสูงกว่าร้านที่อยู่ไกลออกมา และร้านที่จำเป็นต้องเสียค่าเช่า ก็จะต้องราคาไว้สูงกว่าร้านที่เป็นบ้านหรือตั้งอยู่ในที่ของตัวเอง

ภาพที่ 4 : ภาพ *Dream Caused by the Flight of a Bee around a Pomegranate. One second before Awakening.* 1944 ศิลปิน Salvador Dali

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบราคาภาพเขียนลอกแบบ

(ภาพที่ 4) ขนาด 80" x 100"

ลำดับที่	ชื่อร้าน	ที่ตั้ง	ราคา (บาท)
1.	TOY Fine Art	walking street พัทยาใต้	4,000
2.	PATTAYA Gallery	walking street พัทยาใต้	4,000
3.	KC Gallery	walking street พัทยาใต้	4,500 - 5,000
4.	PATTAYA Souvenir	พัทยาใต้	4,000 - 4,500
5.	Suwit Gallery	ชั้น 2 ROYAL GARDEN PLAZA พัทยาใต้	6,500 - 7,000
6.	Artist's House	(บ้าน) หาดเจวง สมุย	4,500 - 5,000
7.	First Art Shop	หาดเจวง สมุย	5,500
8.	Rung Gallery	Andaman Plaza หาดป่าตอง ภูเก็ต	7,500 - 8,000
9.	Canoeing Trip & Gallery	หาดป่าตอง ภูเก็ต	7,000
10.	079 Gallery	Phuket Arcadia Hotel & Resort หาดกะรน ภูเก็ต	6,500

** ราคาต่อการซื้อ 1 ชิ้น

4. จำนวนภาพเขียนลอกแบบที่ซื้อ เช่นเดียวกับสินค้าประเภทอื่น หากลูกค้าซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก คือมากกว่าประมาณ 5 - 10 ชิ้นขึ้นไป จะได้รับส่วนลดพิเศษ หรือเป็นการแถมภาพให้ 1 ภาพเป็นต้น ทั้งนี้ต้องแล้วแต่ร้านค้าว่าจะใช้วิธีใดในการดึงดูดลูกค้า ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวที่แน่นอน

5. คุณภาพฝีมือของช่างเขียน คุณภาพงานเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อราคา เพราะลูกค้าที่มาซื้อภาพ จะมีความรู้ที่พอจะมองออกกว้างงานร้านไหน ฝีมือเป็นเช่นไร คุ่มค่ากับราคาที่จะซื้อหรือไม่ ภาพที่เขียนโดยช่างเขียนที่เขียนงานได้คุณภาพดีกว่าภาพก็จะมีราคาสูงกว่าด้วย

6. ช่วงเวลาที่ซื้อภาพเขียนลอกแบบ หมายถึงช่วงของฤดูกาล หากเป็นหน้าท่องเที่ยว หรือ High Season ราคาของภาพเขียนในแต่ละพื้นที่ก็จะมีราคาสูงชันมากกว่าในช่วง Low ซึ่ง

หน้า High นี้จะระยะเวลาประมาณ 5 เดือน คือเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์ จนถึงช่วงต้นเดือนมีนาคม ภาพเขียนลอกแบบจะขายดีในช่วงนี้ และได้ราคาดี ส่วนในเดือนอื่นๆ ราคาจะลดลงมา งานจะพอขายได้เรื่อยๆ ในช่วง Low นี้ ช่างจะใช้เวลาเขียนงานไปเรื่อยๆ หากขายไม่ได้ก็จะเก็บไว้ขายในหน้า High ซึ่งจะมีโอกาสขายได้ง่ายมากกว่า

7. ความนิยมของภาพต้นฉบับ หมายถึงความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่มีต่อภาพต้นฉบับที่จะนำมาทำภาพลอกแบบ หากภาพเป็นที่ต้องการของกลุ่มลูกค้ามากเท่าไร ก็จะมีผลต่อราคาของภาพลอกแบบที่จะสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งเป็นไปตามกลไกของตลาดเช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆ ซึ่งความนิยมนี้จะสามารถเปลี่ยนแปลงตามแต่ละกลุ่มลูกค้าที่เข้ามาในแต่ละช่วง แต่ทั้งนี้ก็จะเปลี่ยนไปไม่มากยังคงอยู่ในกลุ่มงานศิลปะของศิลปินเอก ที่เป็นงานระดับสากล

รายได้ของธุรกิจผลิตภาพเขียนลอกแบบ

จากการศึกษาพบว่า รายได้ของธุรกิจประเภทนี้จะไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณงานที่ขายให้กับลูกค้าและราคาของภาพเขียน ซึ่งรายได้นี้จะใช้วิธีการแบ่งกันระหว่างช่างเขียนและเจ้าของร้าน ในอัตราส่วน 50 / 50 แต่ทั้งนี้ร้านค้าจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในเรื่องอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งค่าเช่าที่และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ช่างเขียนจะนำมาเพียงพู่กันซึ่งเป็นของตนเองเท่านั้น

รายได้ต่อเดือนของช่างเขียนจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความชำนาญ ฝีมือ ความขยันของช่างเขียนและชิ้นงานที่ขายได้ รวมทั้งที่ตั้งของร้านก็จะมีผลต่อรายได้เช่นกัน ซึ่งโดยเฉลี่ยต่อเดือนในช่วง high season ช่างเขียนจะมีรายได้สูงถึง 20,000 - 50,000 บาท ต่อคน ข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ ช่างที่ประจำอยู่ร้านใหญ่ที่มีงาน order อย่างสม่ำเสมอจะมีรายได้ที่สูงและแน่นอนกว่า

เช่นเดียวกับรายได้ของร้านค้า จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะได้รับการปฏิเสธในการตอบคำถามข้อนี้โดยตรง ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องอาศัยการเปรียบเทียบรายได้ของร้านค้า จากการเปรียบเทียบจากรายได้เฉลี่ยของช่างเขียน ยกตัวอย่างเช่น ร้าน KC Gallery มีช่างเขียนประจำร้าน 23 คน รายได้เฉลี่ยต่อคนโดยประมาณเท่ากับ 20,000 บาท นั่นคือร้านค้าจะมีรายรับที่เป็นตัวตั้งเท่ากับรายรับของช่างเขียนหนึ่งคน เพราะแบ่งรายได้กัน 50% ($20,000 \times 23$) ดังนั้นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของร้านค้าจึงเท่ากับ

460,000 บาท ซึ่งถือเป็นรายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย (รายได้นี้เป็นกำไรประมาณการของผู้วิจัยเท่านั้น)

ค่าใช้จ่ายของร้านค้าที่ต้องรับผิดชอบคือ ค่าเช่าร้าน ในกรณีที่ไม่ใช่ที่ของทางร้านค้าเอง และค่าอุปกรณ์ ได้แก่ ค่าสี ค่าเฟรมผ้าใบ ค่าหนังสือต่างๆ (ภาพต้นฉบับ) เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้จะไม่แน่นอนและแตกต่างกันไปในแต่ละร้าน ขึ้นอยู่กับสถานที่และคุณภาพของอุปกรณ์ที่แต่ละร้านเลือกใช้ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ถือเป็นข้อมูลทางธุรกิจ ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถทราบถึงค่าใช้จ่ายที่แน่นอนเป็นตัวเลขของแต่ละร้านค้าได้

คุณค่าของงานเขียนลอกแบบด้านการผลิต

จากการศึกษาในมุมมองของการผลิตงานเขียนลอกแบบพบว่า ภาพเขียนลอกแบบเป็นภาพเขียนที่ถูกผลิตขึ้นในลักษณะของการผลิตเพื่อเป็นสินค้าโดยตรง โดยอาศัยกระบวนการการผลิตซ้ำ (reproduction) ทำให้สามารถผลิตงานได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นคุณค่าของงานเขียนลอกแบบจึงมีคุณค่าที่แตกต่างจากงานต้นฉบับ (original) เป็นคุณค่าใหม่ที่ปรากฏอยู่ในตัวของมันเอง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ภาพเขียนลอกแบบในมุมมองด้านการผลิตนี้ มีคุณค่าปรากฏใน 3 ลักษณะคือ

1. ภาพเขียนลอกแบบช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้สร้างงานและผู้เสพงานศิลปะ ดังที่เป็นมาจากอดีตถึงปัจจุบัน ภาพเขียนต้นฉบับ ถือได้ว่าเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าทางด้านจิตใจ ภาพนั้นมีความเป็นหนึ่งเดียวและได้รับสิทธิที่จะถูกยกย่องระดับความหมายว่าเป็น “ของแท้” ที่ศิลปินลงมือวาดเอง กลายเป็นที่ต้องการของผู้ชื่นชมงานศิลปะ แต่งานสร้างขึ้นหนึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาและโอกาสที่เหมาะสมกว่างานชิ้นนั้นจะเป็นที่ยอมรับ จึงต้องอาศัยบุคคลที่มีความพร้อมในเรื่องเงินทุนและพลังกายพลังใจ ดังนั้นผู้สร้างงานจึงมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้น และเป็นเพียงคนส่วนน้อยในสังคม ทำให้ความต้องการของผู้บริโภคมีมากกว่าชิ้นงานที่นำออกมาประมูลหรือตั้งราคาขาย ความเป็นศิลปะหนึ่งเดียวนี้ทำให้ภาพมีคุณค่ามากขึ้น และนำไปสู่การตีราคาในระดับสูงมากจนไม่น่าเชื่อ จนเป็นการจำกัดกลุ่มผู้บริโภคให้อยู่เพียงบางกลุ่มเท่านั้น

จากการศึกษาพบว่า ภาพเขียนลอกแบบถือเป็นกระบวนการที่สร้างโอกาสให้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค กล่าวคือผู้ผลิตสามารถที่จะมีจำนวนมากขึ้น และเป็นกลุ่มผู้ทำงานศิลปะที่แตกต่าง

จากที่เป็นมาในอดีต ผู้ที่ไม่มีฐานะร่ำรวยหรือไม่มีเงินทุนในการสร้างงาน ก็สามารถจะทำงานศิลปะหรือเขียนภาพได้เช่นกัน และเช่นเดียวกับผู้บริโภค เมื่อมีภาพลอกแบบเกิดขึ้น สามารถทำให้ภาพต่างๆ กระจายสู่ผู้บริโภคได้อย่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น ทุกๆ คนสามารถที่จะเป็นผู้สร้างหรือผู้เสพงานศิลปะได้ ดังนั้นการผลิตซ้ำภาพเขียนลอกแบบจึงเป็นกระบวนการที่มีคุณค่าในการเข้ามาลดช่องว่างระหว่างผู้ผลิตงานและผู้บริโภค

“เราก็อยากทำงานของเรา ทำงานศิลปะของเรา แต่ที่นี้มันไม่อำนวย ถ้าเราไปทำแต่งงานเราก็ไม่มีรายได้ ถ้า copy มันจะเป็นธุรกิจมากกว่า เราก็ไม่ได้คิดอะไรมากหรอก” (สัมภาษณ์ วรฤดี เลี่ยมทอง)

“เราก็ไม่ใช่ศิลปินโดยแท้จริงเพราะว่าเรา copy เขามาแต่ว่าการสร้างงานมันไม่ใช่เรื่องเล่น สร้างงานแล้วไม่ดังก็เจ๊ง สร้างแล้วต้องโปรโมท อย่างช่างที่เขาตั้งแล้วเขามีเงินทุนสำรองอยู่ เป็นแค่คนส่วนน้อยที่ว่าสร้างงานเขาต้องไปแสดงงาน เข้าสังคมชั้นสูง ต้องมีเงินนะ ต้องเข้าระดับ high so ถึงจะดังได้ อันนี้คือเรื่องจริงแต่ทุกคนปฏิเสธ” (สัมภาษณ์ กันธรณ์ วิเศษแสง)

ดังแนวคิดเรื่องศิลปะยุคหลังสมัยใหม่ข้อที่ว่า ศิลปะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ทำให้ทุกคนสามารถมีส่วนร่วม ในการผลิตและเสพงานศิลปะได้เช่นเดียวกัน และงานศิลปะจะถูกลดความสนใจในเรื่องของความเป็นต้นแบบ (Originality) และความเป็นอัจฉริยะของผู้ผลิตงานศิลปะลง ซึ่งเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ว่างานศิลปะสามารถทำซ้ำกันได้ แนวคิดดังกล่าวสะท้อนมุมมองใหม่ต่อศิลปินผู้สร้างงานศิลปะที่แตกต่างไปจากเดิม ที่บอกได้ว่าศิลปินไม่จำเป็นต้องเป็นเพียงผู้ผลิตงานต้นแบบเท่านั้น แต่ผู้ที่ผลิตงานที่เป็นการผลิตซ้ำก็สามารถยอมรับได้เช่นกันว่าเป็นศิลปินคนหนึ่ง และผลงานนั้นก็เป็งานศิลปะชิ้นหนึ่งเช่นกัน

จากการศึกษาพบว่า ตามแนวคิดนี้คุณค่าของผู้สร้างงานศิลปะได้เปลี่ยนไป ไม่ใช่เช่นเดียวกับแนวคิดเดิมเกี่ยวกับตัวผู้สร้างงาน ที่ให้ความสำคัญต่อความบริสุทธิ์ใจและอารมณ์ของศิลปิน ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งหนึ่ง ที่ภาพเขียนลอกแบบไม่อาจเหมือนภาพต้นฉบับได้เลยนั่นคือ พลังและอารมณ์ของศิลปินผู้สร้างงาน ช่างเขียนลอกแบบทำหน้าที่เพื่อคงไว้ซึ่งพลังและอารมณ์ของ

ศิลปินเจ้าของภาพเป็นหลัก ไม่ใช่อารมณ์ของตนเองเช่นเดียวกับศิลปินที่สร้างงาน ช่างเขียนมุ่งที่จะเขียนงานเพื่อการขาย สิ่งนี้คือข้อแตกต่างระหว่างเจ้าของภาพและช่างเขียนลอกแบบ แต่สิ่งนี้ไม่ใช่สิ่งสำคัญตามแนวคิดหลังสมัยใหม่ที่กล่าวมาแล้วนั่นเอง

เช่นเดียวกับ Benjamin ที่เสนอว่างานศิลปะที่ถูกผลิตซ้ำได้ จะกลายมาเป็นงานศิลปะที่ถูกออกแบบขึ้นที่สามารถจะคัดลอกใหม่ได้ (Reproducibility) หน้าที่ของงานศิลปะจึงเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม แทนที่จะอยู่บนพื้นฐานของพิธีกรรมต่างๆ เช่นในอดีต งานศิลปะจะกลายมาเป็นศิลปะที่อยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติในด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นการรังสรรค์ขึ้นด้วยหน้าที่ใหม่ที่ทำให้ความสำคัญต่อระดับตัวงาน นั่นคือการตระหนักถึงคุณค่าความงามของงานศิลปะชิ้นนั้น จากการศึกษาพบว่า แม้ว่าการผลิตภาพเขียนลอกแบบจะมีวัตถุประสงค์ในการผลิตเพื่อขาย เพื่อสนองความต้องการแก่กลุ่มลูกค้า แต่ทั้งนี้ขั้นตอนการผลิตก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องของคุณภาพของภาพเขียน ความสวยงามกลมกลืน และความเหมือนหรือใกล้เคียงภาพต้นฉบับ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ช่างเขียนทุกคนคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลา ช่างเขียนจะให้ความสำคัญกับภาพต้นฉบับและสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้น เพื่อให้ภาพเขียนลอกแบบเป็นที่ยอมรับในระดับคุณค่าความงามของงานชิ้นนั้น และช่างเขียนยังถือว่างานต้นแบบ (original) เป็นเหมือน "ครู" ที่พวกเขาสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากภาพเขียนเหล่านั้นได้

“มันก็เป็นศิลปะทุกอย่างทำอะไรขึ้นมา จับกระดาษขยำๆมันก็เป็นศิลปะแล้วถ้าคนดูดี ๆ มันก็เป็นมุมมองของแต่ละคน แต่ว่าบางที่เราก็ไม่สบายใจอย่างหนึ่งที่ว่างงานเขาสร้างมาเป็น 10 ปีเป็นหลายๆปีรูปหนึ่งนะ ใช้เวลานานแต่เราใช้เวลา copy แค่หนึ่งเดียว แต่เราทำเพื่ออาชีพเราไม่ได้ไปทำเพื่อเอาชื่อเสียงหรือหลอกหลวงใคร เราก็เคารพต้นฉบับทุกอย่าง คือถ้าเรา copy งานเขาเราจะไม่เซ็นชื่อเราลงไป หรือถ้าเราจะเซ็นชื่อเราลงไปเราต้องเซ็นว่า copied by...ให้เกียรติต้นฉบับเขา” (สัมภาษณ์ สุวิทย์ สุวรรณเสวก)

“อย่างที่พี่เขียนนี่ก็ต้องศึกษาประวัติของเขา ศึกษางานเขาแล้วต้องรู้ให้จริงด้วยรายละเอียด เทคนิคของศิลปินแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน ต้องแยกให้เป็นว่างงานเขาเป็นยังไง เราต้องเข้าใจด้วยถึงจะวาดได้ และก่อนจะทำ

งานต้องศึกษาว่า เออ ! งานคนนี่เขาเป็นอย่างนั้นนะ ที่พู่กันเขาเป็นแบบนี้ ต้องศึกษาว่ามันยังง" (สัมภาษณ์ อนิรุต ปะโกรินตง)

2. ภาพเขียนลอกแบบ มีคุณค่าในฐานะที่เป็นสื่อที่ลดข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ดังหลักการพื้นฐานของงานศิลปะตามที่เสนอของ Benjamin คือ งานศิลปะเป็นสิ่งที่จะถูกผลิตซ้ำได้อยู่เสมอ มนุษย์สร้างสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถลอกเลียนแบบด้วยตนเอง การผลิตซ้ำถือเป็นตัวแทนของสิ่งใหม่ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การผลิตซ้ำเป็นสิ่งสมบูรณ์แบบคือ มันจะเป็นสิ่งที่ลดข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ ผลงานผลิตซ้ำของงานศิลปะจะมีอยู่และปรากฏให้เห็น อยู่เสมอ

ดังผลการวิจัยพบว่า ลักษณะประการหนึ่งของการผลิตซ้ำคือ การผลิตซ้ำด้วยเทคโนโลยีที่สามารถที่จะผลิตงานลอกแบบจากต้นแบบ และถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางที่ตัวต้นแบบเองไม่สามารถทำได้ กระบวนการผลิตซ้ำด้วยเทคโนโลยีทำให้เกิดมีสำเนา (copy) ของภาพต้นแบบที่ยากต่อการเข้าถึงหรือเป็นเจ้าของได้ นั้นหมายความว่า ด้วยกระบวนการนี้ทำให้งานศิลปะที่ได้ชื่อว่าเป็นงานของศิลปินระดับโลก ที่ถูกเก็บรักษาไว้อย่างดีในพิพิธภัณฑ์ หรือที่เก็บเป็น collection ส่วนตัว ถูกเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่นๆ ได้เห็นในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยไม่จำเป็นต้องรอโอกาสที่พิพิธภัณฑ์หรือ Gallery แต่ละแห่งจะเปิดให้ชม เราสามารถสัมผัสงานชิ้นนั้นหรือแม้แต่เป็นเจ้าของงานชิ้นนั้นได้ แม้ว่าจะไม่เคยเดินทางไปยังสถานที่ที่เก็บรักษาภาพเหล่านั้นมาก่อนเลย

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า นั่นคือกระบวนการที่ภาพเขียนลอกแบบได้ทำหน้าที่เป็นสื่อ ที่ส่งผ่านสิ่งที่ปรากฏให้เห็นของงานต้นแบบสู่มวลชน ช่างเขียนจึงทำหน้าที่เปรียบเหมือนเป็นผู้ส่งสาร ที่อาศัยเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วย เพื่อขยายช่องทางการสื่อสารจนเกิดเป็นสื่อชนิดใหม่ขึ้นมา คือภาพเขียนลอกแบบ เพื่อส่งข้อมูลที่มีอยู่อย่างจำกัดให้กับผู้บริโภค ในฐานะผู้รับสารนั่นเอง

3. ภาพเขียนลอกแบบมีคุณค่าในการช่วยเพิ่มค่าให้กับงานต้นแบบ ดังที่กล่าวมาแล้วว่าผลงานที่ถูกสร้างขึ้นจะสามารถผลิตซ้ำได้อีกอย่างไม่มีข้อจำกัด และผลงานเหล่านั้นก็ไม่มี ความแตกต่างทางกายภาพจากภาพต้นแบบหรือของจริง ซึ่งหากมองในประเด็นนี้ภาพเขียนลอกแบบมักจะถูกมองว่า เป็นสิ่งที่ทำลายคุณค่าของงานต้นแบบ แต่ในการศึกษาพบว่า ภาพเขียน

ลอกแบบไม่ได้เป็นสิ่งที่ทำลายคุณค่าของงานต้นแบบแต่อย่างใด แต่เป็นสิ่งที่เพิ่มคุณค่าให้กับงานต้นแบบมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

เนื่องจากการผลิตซ้ำภาพเขียนลอกแบบนี้ เป็นสิ่งที่ลอกแบบได้เฉพาะแต่ “ความเป็นต้นแบบ” คือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเพียงภายนอกเท่านั้น ช่างเขียนไม่สามารถลอกสิ่งที่อยู่ภายในหรือพลังของภาพเขียนต้นแบบของตัวศิลปินเจ้าของภาพได้ ภาพต้นฉบับยังมีเอกลักษณ์ในตัวมันเอง ดังที่ Benjamin ได้อธิบายถึง “ต้นแบบ” (Original) ว่ามีเงื่อนไขคือ สิ่งที่ต้องมีความเป็นของแท้ เป็นสิ่งที่มาก่อนเป็นอันดับแรก และสิ่งที่ผลิตเป็นอันดับต่อไปจึงไม่ใช่ต้นแบบ เป็นเพียงการผลิตซ้ำขึ้นใหม่ ที่เลียนแบบความเป็นต้นแบบของภาพต้นแบบเท่านั้น

งานลอกแบบแม้เป็นสิ่งที่มีความหมายมากขึ้น แต่งานลอกแบบก็เป็นสิ่งที่ปกป้อง และรักษาไว้ซึ่งความเป็นหนึ่งของงานต้นแบบ เช่นเดียวกับทัศนะของ James Elkins ที่ว่างานที่เกิดขึ้นเป็นชิ้นแรกจะแสดงความหมาย และแสดงนัยยะที่อ้างอิงถึงตัวของมันเอง แต่งานที่เกิดขึ้นเป็นครั้งที่สองและครั้งต่อไป จะอ้างอิงไปถึงของที่เป็นครั้งแรกเสมอ ซึ่งจากแนวคิดนี้ เป็นการยืนยันผลการวิจัยว่า ภาพเขียนลอกแบบที่ถูกผลิตซ้ำขึ้นนี้ ทุกๆ ภาพจะต้องอ้างอิงถึงภาพต้นแบบทุกครั้ง ในเรื่องของ การอ้างอิงชื่อของศิลปินเจ้าของภาพ ลักษณะ style ของผลงานของเขา รวมทั้งการอ้างอิงความมีชื่อเสียงของศิลปินและภาพของเขา

“ผมว่ายอมรับได้นะ คิดว่ามันก็เป็นงานศิลปะเหมือนกัน ถึงเราไม่ได้สร้างเองคิดเอง แต่เราก็ได้ทำงานนี้ที่ทำให้งานเขาเป็นที่รู้จักมากขึ้น...”
(สัมภาษณ์ สามารถ สุขเต็มดี)

“จริงๆ แล้วมันก็ไม่ควร copy นะผมว่า เพราะถ้าเราเขียน original มาแล้วโดน copy เราก็ไม่ happy แต่ที่นี้ที่เรา copy เพราะว่ามันเป็นสมบัติของชาติไปแล้ว แล้วมันก็มีขึ้นเดียว แต่ความต้องการของคนมีขึ้นมากก็ต้อง copy ให้...แต่ศิลปินเมืองนอกบางคนเป็นศิลปินยุคสมัยใหม่ ก็เจอเรา copy งานเขาแล้วก็ขายดี แต่แทนที่เขาจะโกรธ เขาก็ไม่โกรธหรอก เขาคิดอีกมุมหนึ่งว่าใครมา copy งานเขาแล้วงานเขาขายดีแพร่หลายไปทั่ว มันยิ่งดีกว่าตัวเขาทำคนเดียวอีก เขาทำคนเดียวมันก็ดังแค่ไม่กี่ที่ แต่นี่งานเขาดัง

“ไปทุกที่ ยิ่งช่วยกัน copy เขาก็ยิ่งดัง เขาก็ไม่ไปยึดติดกับตรงนั้นซักเท่าไร ลิขสิทธิ์ต้นฉบับก็ยังคงเป็นของเขาอยู่ เราทำให้แพร่หลายเขาก็ยิ่งดังมากกว่าเก่า” (สัมภาษณ์ สุทธิรักษ์ จันทกุล)

การกล่าวอ้างถึงทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมนี้เอง ส่งผลให้งานของศิลปินและตัวศิลปินผู้นั้น เป็นที่รู้จักมากขึ้น ภาพเขียนลอกแบบได้ช่วยเป็นช่องทางในการเผยแพร่สิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้กับคนในสังคม นอกจากนี้การผลิตซ้ำขึ้นใหม่ ยังเป็นสิ่งที่เพิ่มคุณค่าให้กับความจริงของต้นแบบ เพราะผลงานที่ถูกผลิตซ้ำหลายๆ ครั้ง เป็นการแสดงให้เห็นว่างานต้นแบบเป็นที่ต้องการของผู้คน และมีคนจำนวนมากอยากจะทำซ้ำงานเหล่านั้นอยู่เสมอในทุกยุคทุกสมัย

ดังผลการวิจัยพบว่า จำนวนความถี่ในการผลิตซ้ำ จะแตกต่างกันไปตามความนิยมของตลาด ภาพที่ได้รับความนิยมมากจะได้รับการคัดเลือกขึ้นมาเขียนหรือเลือกซื้อจากผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ซึ่งช่างเขียนก็จะต้องเขียนภาพนั้นขึ้นมาใหม่ซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งเฉลี่ยแล้วที่ช่างต้องเขียนภาพเดิม คือประมาณ 3 - 4 ชิ้นต่อเดือน แต่เคยมีบางครั้งที่ช่างต้องเขียนภาพเดิมมากกว่า 10 ชิ้นต่อเดือน เนื่องจากกลุ่มลูกค้าที่เข้ามาต้องการภาพภาพเดียวกัน และช่างที่ถนัดงานด้านนั้นอาจมีอยู่น้อย หรือกรณีที่ลูกค้าเจาะจงว่าต้องการช่างคนนี้เขียนเท่านั้น ช่างก็จำเป็นที่จะต้องผลิตซ้ำภาพเขียนลอกแบบให้กับลูกค้าตามที่ลูกค้าต้องการ

“อย่างภาพดอกไม้ ร้านใหญ่ที่ทำอยู่เพิ่งเปิดใหม่ๆ ประมาณ 4 ปีที่แล้ว ตอนนั้นเป็นทิวไรตาสีลง ผมเขียนงานเดี่ยวเดือนเดียวนั้นนะ 12 ชิ้น แต่ยุคนั้นขายไม่แพง ลูกค้าคนหนึ่งเขาก็เอาเหมือนกัน ตอนนั้นที่เขียนวันเดียวจบเลยนะ มันชินใจที่ยิวเดียวจบเลย” (สัมภาษณ์ อนิรุต ปะโกรัตน์)

Baudrillard ได้แสดงทัศนะไว้ว่า ภายใต้ระบบการผลิตอันทันสมัย สินค้าต่างๆ ถูกผลิตขึ้นอย่างมากมายและมีระบบในการแจกจ่ายออกไป ทำให้เกิดการตลาดที่มีการแข่งขันกันสูง สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมของมนุษย์ เพราะวัฒนธรรมกลายเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาได้และกลายเป็นสินค้าอย่างหนึ่ง ซึ่งกล่าวได้ว่าในสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่นี้ วัตถุจะต้องเป็นสิ่งที่สามารถสร้างรายได้และผลตอบแทนให้เกิดขึ้นได้ เช่นเดียวกับงานศิลปะ มันถูกผลิตขึ้นในฐานะของวัตถุเพื่อการบริโภค การผลิตซ้ำของงานศิลปะจึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น เพื่อสนองต่อหน้าที่ใหม่ของงานศิลปะเหล่านี้

ทั้งหมดนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การผลิตช่างงานเขียนลอกแบบ เป็นกระบวนการผลิตของสื่อชนิดหนึ่งในฐานะสื่อที่เป็นสินค้า ที่มีคุณค่าในตัวของมันเอง คือช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้สร้างงานและผู้เสพงานศิลปะ และภาพเขียนลอกแบบมีคุณค่า ในฐานะที่เป็นสื่อที่ลดข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ภาพเขียนลอกแบบยังมีคุณค่า ในการช่วยเพิ่มค่าให้กับงานต้นแบบได้อีกด้วย

ภาพเขียนลอกแบบกับความวิตกกังวลต่อการลอกหลวง

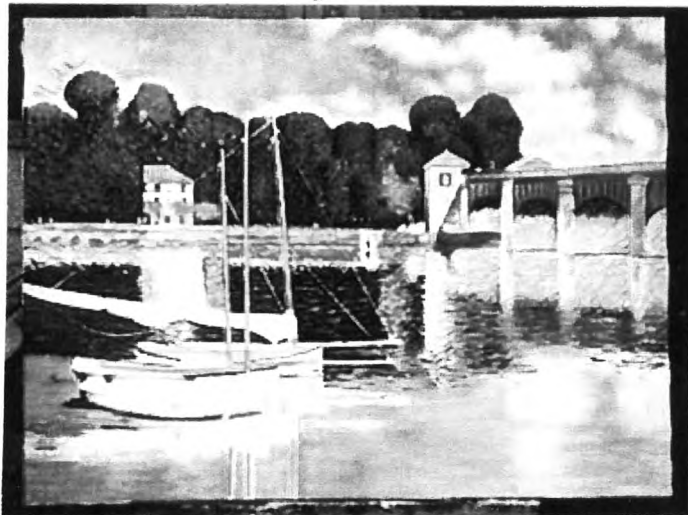
จากการศึกษาพบว่า ภาพเขียนลอกแบบที่แต่ละร้านผลิตขึ้นมา เป็นการผลิตที่บังบอบอย่างชัดเจนว่าเป็นการผลิตซ้ำ เป็นงาน Reproduction เท่านั้น ผู้ผลิตไม่ได้เจตนาที่จะลอกหลวงผู้ซื้อว่าเป็นภาพต้นแบบหรือเป็นของจริง ซึ่งส่วนสำคัญที่เป็นการยืนยันในเรื่องดังกล่าวนี้คือ ประการแรกผู้ผลิตจะบอกลูกค้าเสมอว่าภาพเขียนเหล่านี้เป็นภาพลอกแบบ และจำนวนภาพเขียนที่ปรากฏซ้ำๆ กันอยู่อย่างมากมายในแต่ละร้านเองก็เป็นสิ่งยืนยันให้เห็นได้อยู่แล้วว่าไม่ใช่ภาพจริง แต่เป็นการลอกเลียนแบบขึ้นมาใหม่เท่านั้น

ประการที่สองคือ “ลายเซ็น” ในเรื่องนี้จากการศึกษาพบว่าเรื่องลายเซ็นของศิลปินจะปรากฏใน 3 ลักษณะคือ

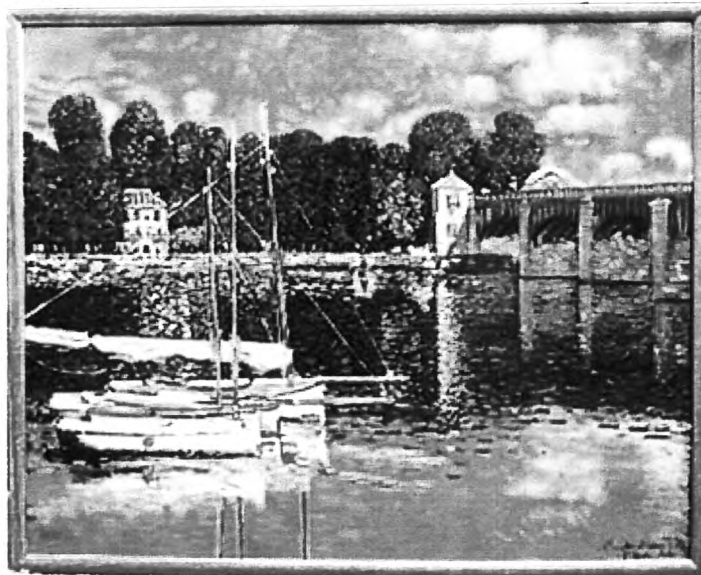
1. ไม่มีการลอกแบบลายเซ็นของศิลปินลงบนภาพเขียนลอกแบบ
2. ช่างจะลอกแบบลายเซ็นศิลปินลงบนภาพเขียน พร้อมทั้งกำกับด้วยลายเซ็นของตนเอง
3. ช่างจะลอกแบบลายเซ็นศิลปินลงบนภาพเขียนแต่จะเซ็นชื่อตนเองไว้ด้านหลังภาพ

ซึ่งการทำใน 3 ลักษณะนี้เป็นลักษณะที่ถือปฏิบัติร่วมกันของช่างเขียนแต่ละร้าน แต่จะทำในแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ

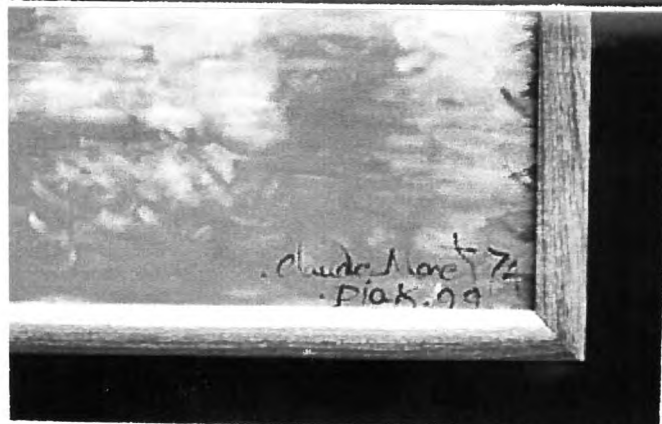
ภาพที่ 5 : ตัวอย่างลายเซ็นที่ปรากฏบนภาพเขียนลอกแบบ

ภาพลอกแบบที่ไม่มีการเซ็นชื่อ

ภาพลอกแบบที่มีการเซ็นชื่อกำกับ

ตัวอย่างลายเซ็น

Claude Monet

ลายเซ็นจริงศิลปินเจ้าของภาพ

กระบวนการผลิตภาพเขียนลอกแบบกับการสะท้อนลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่

ลักษณะสังคมหลังสมัยใหม่ปรากฏชัดเจนในแง่ของคุณค่าที่เป็นที่ยอมรับทางด้านการผลิต แต่นอกจากลักษณะของงานลอกแบบที่มีคุณค่าตามแนวคิดการผลิตซ้ำ และศิลปะยุคหลังสมัยใหม่ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า สิ่งที่สะท้อนให้เห็นภาพของสังคมยุคหลังสมัยใหม่ ได้อย่างชัดเจนที่สุดอีกประการหนึ่งคือตัวผู้ผลิตเอง ในทางตรงกันข้ามระบบธุรกิจภาพเขียนลอกแบบ ยังเป็นเพียงลักษณะของธุรกิจในยุคอุตสาหกรรมสมัยใหม่เท่านั้น แต่วิธีการและกระบวนการผลิต เป็นวิธีการที่ผสมผสานระหว่างลักษณะของการผลิตในสังคมยุคสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่

ระบบธุรกิจภาพเขียนลอกแบบ

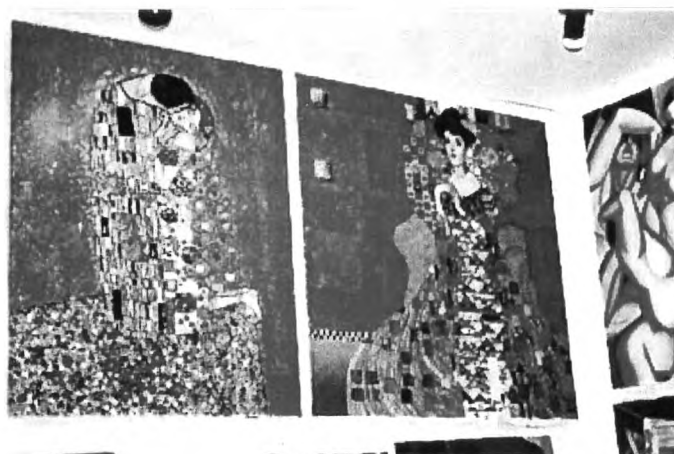
ผลการวิจัยพบว่า ระบบธุรกิจภาพเขียนลอกแบบที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนี้ ยังเป็นระบบเดิมๆ ของงานอุตสาหกรรมเช่นเดียวกับธุรกิจประเภทอื่นนั่นคือ เราเป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบบธุรกิจนี้ ที่เป็นเพียงฐานการผลิตให้กับชาวต่างประเทศเท่านั้น เนื่องจากกลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่มากกว่า 90 % จะเป็นชาวต่างชาติ ซึ่งเข้ามาซื้องานเพื่อความพึงพอใจส่วนตัวและเพื่อนำไปขาย (จะกล่าวถึงรายละเอียดผู้บริโภคในบทต่อไป) ยังมีคนไทยเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ดังนั้นเราจึงเปรียบเทียบเหมือนชนชั้นแรงงานที่ทำการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกสู่ตลาดเพียงอย่างเดียว สินค้าที่ผลิตขึ้นจึงไม่มีความหลากหลาย เป็นไปตามความต้องการของตลาด

ดังที่ Adomo กล่าวไว้ว่า เนื่องจากระบบทุนนิยมเช่นในสังคมปัจจุบัน ทำให้เกิดการผูกขาด จึงมีผู้ผลิตน้อยรายที่เป็นผู้นำในตลาด แต่ในขณะที่มีผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นประสิทธิภาพของการผลิตจึงอยู่ที่การวางแผนการตลาด การจัดองค์ประกอบในการผลิต รวมทั้งการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นประสิทธิภาพของการผลิต กลับทำได้เพียงการผลิตภายใต้มาตรฐานเดียวกัน (Standardization) สินค้าที่ผลิตออกมาก็มีแต่รูปแบบเดียวกัน (Stereo Type) ความแตกต่างของสินค้า จึงอยู่บนความแตกต่างในเชิงปริมาณ (ราคา, จำนวน) หรือความแตกต่างของภาพลักษณ์ ไม่ใช่ความแตกต่างในแก่นแท้ของตัวสินค้า

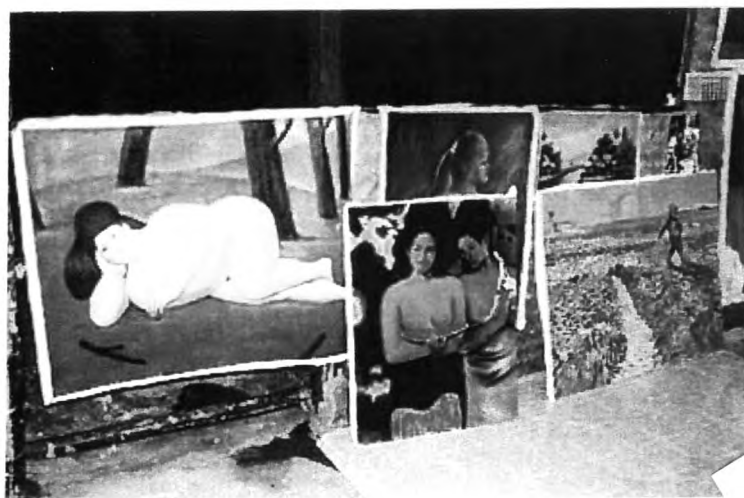

ภาพที่ ๑๖. ภาพภายในร้านศิลปะและเครื่องใช้ศิลปะ : ๑ ชิ้น

ภาพที่ 7 : ภาพเขียนลวดแบบที่โชว์ในร้าน

ภาพที่ 8 : ภาพเขียนลอกแบบที่โชว์ในร้าน

วิธีการและกระบวนการการผลิต

ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนต่างๆ ด้านวิธีการและการผลิตอย่างละเอียดมาแล้วในบทที่ 3 แต่ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้ชี้ให้เห็นถึง ลักษณะวัฒนธรรมยุคหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏและสะท้อนให้เห็นได้จากกระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ กระบวนการผลิตภาพเขียนลอกแบบ เป็นกระบวนการที่แตกต่างจากการผลิตงานศิลปะโดยทั่วไป เพราะเป็นการผลิตงานศิลปะเพื่อการค้าและเป็นธุรกิจ ซึ่งจุดนี้เป็นจุดเริ่มต้น ที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับคุณค่างานศิลปะ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหน้าที่ใหม่ไม่ใช่เพียงเพื่อจุดมุ่งหมายอันสูงส่งเช่นในอดีต และด้วยการยอมรับเช่นนี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะหนึ่งของวัฒนธรรมตามแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่

เนื่องจากการผลิตภาพเขียนลอกแบบเป็นการผลิตเพื่อการค้านี้เอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วย เพื่อเพิ่มความเร็วให้กับกระบวนการผลิต และเมื่อเทคโนโลยีเข้ามา มีบทบาท วิธีการและกระบวนการในการสร้างงานศิลปะจึงได้เปลี่ยนไป ดังที่ McLuhan มองถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีว่า เทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ “มนุษย์เราได้คิดสร้างสรรค์เทคโนโลยีต่างๆ ขึ้น และเทคโนโลยีเหล่านั้นก็จะเป็นสิ่งที่สร้างเราขึ้นในรูปแบบใหม่”

แต่เดิมภาพเขียนจะมีเพียงชิ้นเดียว สร้างได้ครั้งเดียว แต่ในปัจจุบันด้วยศักยภาพทางเทคโนโลยีทำให้ข้อจำกัดนี้หมดไป เราสามารถผลิตชิ้นงานศิลปะเหล่านั้นขึ้นมาใหม่ได้ ภาพเขียนลอกแบบก็ได้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาผสมผสานกับฝีมือของช่างเขียน จนเกิดเป็นงานศิลปะชิ้นใหม่ขึ้นมา ซึ่งการผสมผสานนี้เองที่ทำให้กระบวนการผลิตซ้ำภาพเขียนลอกแบบ เป็นกระบวนการที่เป็นการผสมผสานระหว่างการผลิตในระบบอุตสาหกรรมสมัยใหม่ กับการผลิตงานศิลปะในยุคหลังสมัยใหม่

สังคมแบบทุนนิยม ซึ่งใช้ระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรม ที่จะสามารถผลิตสินค้าได้คราวละมากๆ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้าช่วย และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้เกิดระบบการผลิตที่ทันสมัย สามารถผลิตได้คราวละมากๆ ซึ่งระบบของการผลิตซ้ำ ทำให้เกิดระบบการลอกเลียนแบบขึ้นมาอย่างแพร่หลาย เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมประเภทอื่น การผลิตภาพเขียนลอกแบบมีการนำกระบวนการผลิตในลักษณะดังกล่าวนี้มาใช้ด้วยเช่นกัน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า

เทคโนโลยีที่ผู้ผลิตนำมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการผลิตซ้ำ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์และเครื่อง projector ซึ่งเป็นเครื่องที่นำมาช่วยในขั้นตอนการลอกแบบ เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เขียนภาพประหยัดเวลาในการร่างภาพ ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเป็นวันเพื่อการตีเกล็ด และยังได้ความเหมือนมากกว่าด้วย ซึ่งในขั้นนี้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อธุรกิจประเภทนี้ เพราะการผลิตซ้ำจำเป็นต้องอาศัยความใกล้เคียงและความรวดเร็วในการสร้างงาน ด้วยวิธีนี้ทำให้ช่างเขียนสามารถผลิตงานซ้ำได้อย่างรวดเร็วและในปริมาณมากขึ้น

แต่ระบบการผลิตซ้ำของภาพเขียนลอกแบบ มีข้อแตกต่างจากการผลิตซ้ำของสิ่งอื่นๆ นั่นคือภาพเขียนลอกแบบไม่ใช่สิ่งที่ใช้เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวในการผลิตซ้ำ แต่ภาพเขียนลอกแบบต้องอาศัยฝีมือของมนุษย์ ช่างเขียนจะต้องเป็นผู้สร้างงานด้วย "มือ" ของตัวเอง เพราะเมื่อผ่านขั้นตอนลอกแบบแล้ว ขั้นตอนอื่นๆ คือการลงสี เก็บรายละเอียด ตกแต่งภาพ จะเป็นการสร้างสรรค์ด้วยศักยภาพของตัวบุคคล ผลงานที่ผลิตออกมาจึงไม่สามารถเหมือนกันทุกชิ้น เพราะด้วยรูปแบบการผลิตเช่นนี้ ช่างเขียนไม่สามารถที่จะผลิตซ้ำงานชิ้นต่างๆ ออกมาได้เหมือนต้นฉบับ 100 % ซึ่งแตกต่างจากกระบวนการผลิตซ้ำด้านอื่นๆ เช่นการพิมพ์เป็นหนังสือ แผ่นพับ ภาพพิมพ์ หรือการถ่ายเอกสาร เป็นต้น ซึ่งจุดนี้เองที่ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการผลิตซ้ำงานเขียนลอกแบบไม่ใช่กระบวนการผลิตในยุคสมัยใหม่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นกระบวนการ ที่ผสมระบบการผลิตของยุคสมัยใหม่และยุคหลังสมัยใหม่เข้าไว้ด้วยกัน

ผู้ผลิต

ลักษณะของผู้ผลิต จากการศึกษาพบว่า ผู้ผลิตจะสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เรียนมาทางด้านศิลปะโดยตรง จากสถาบันที่เปิดสอนด้านศิลปะ อีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มที่ไม่ได้เรียนมาแต่อาศัยการฝึกฝนและประสบการณ์ ในกลุ่มแรกนั้นจะมีข้อได้เปรียบกลุ่มที่สองคือ มีความรู้และความเข้าใจในงานของศิลปินเจ้าของภาพและตัวศิลปิน ซึ่งทำให้สามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งมีความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีศิลปะและมีพื้นฐานอยู่แล้ว ทำให้ทำงานลอกแบบได้เร็วขึ้น ไม่ต้องใช้เวลาฝึกฝนนาน

ผู้ผลิตในกลุ่มที่สอง แม้ว่าจะไม่ได้เรียนมาโดยตรงก็สามารถทำงานลอกแบบได้เช่นเดียวกัน ซึ่งช่างเขียนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเริ่มจากการทำงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ และความสามารถในการสร้างสรรค์มาก่อน ได้แก่การออกแบบโปสเตอร์ การเขียนป้ายโฆษณา Billboard ป้าย

โฆษณาภาพยนตร์ เป็นต้น ทำให้มีพื้นฐานมาบ้าง จำเป็นต้องอาศัยเวลาในการฝึกหัดเริ่มเขียนภาพสีน้ำมัน ซึ่งจะเริ่มเขียนจากภาพง่ายๆ ที่ไม่ซับซ้อน ภาพขนาดเล็ก และฝึกฝนไปเรื่อยๆ จนเกิดความคุ้นเคยและความชำนาญ ซึ่งในการฝึกหัดนี้ช่างเขียนจะอาศัยการเรียนรู้จากคำสอน และคำแนะนำจากช่างเขียนที่เริ่มทำงานมาก่อน ที่เป็นช่างที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์มากกว่า และอาศัยการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนที่เป็นช่างเขียนที่ผ่านการศึกษามา นอกจากนี้คำแนะนำของเจ้าของร้านก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ช่างสามารถพัฒนาฝีมือของตนเองได้ ข้อได้เปรียบของช่างในกลุ่มนี้คือ ส่วนใหญ่จะสามารถเขียนภาพคนได้เหมือนกว่าช่างที่ผ่านการเรียนมา และเขียนได้เร็วกว่า เพราะจะมีความคุ้นเคยจากการเขียนป้ายโฆษณามาก่อนนั่นเอง

ช่างเขียนทั้งสองกลุ่มนี้มีจุดร่วมที่เหมือนกันคือ สาเหตุที่หันมาทำงานลอกแบบ เพราะเนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถสร้างงานสร้างของตนเองได้ ประเด็นหลักคือความไม่พร้อมทางด้านทุนทรัพย์ การที่ช่างเขียนจะก้าวขึ้นไปเป็นศิลปินที่เป็นที่ยอมรับ มีผลงานที่เป็นที่รู้จักได้นั้นต้องอาศัยเวลา โอกาส และเงินทุน ด้วยสภาพสังคมในปัจจุบันการมุ่งสร้างงานศิลปะเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้ใครอยู่รอดได้ ช่างเขียนก็มีภาระเช่นเดียวกับบุคคลกลุ่มอื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบ โดยส่วนรวมแล้วช่างเขียนทุกคนจะยอมรับว่าหากมีโอกาสสร้างงานของตนเองได้ก็อยากทำ แต่ด้วยความจำเป็นต่างๆ ทำให้ไม่สามารถทำได้ จึงต้องทำงานลอกแบบ เพราะอย่างน้อยที่สุดก็ยังได้ทำงานที่ตนรัก ได้อยู่ใกล้ชิดกับงานศิลปะ เพราะในทัศนะของช่างเขียนต่างมองว่างานลอกแบบไม่ใช่งานที่น่าดูถูก แต่เป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถและการสร้างสรรค์ บางครั้งงานลอกแบบก็ยากกว่าการทำงานสร้างของตนเอง เพราะต้องทำตามแบบไม่สามารถทำตามความต้องการของตัวเองได้ทั้งหมด ซึ่งโดยสรุปแล้วผู้ผลิตมีความสุขที่ได้ผลิตงานศิลปะที่เป็นสิ่งที่ตนรัก และเป็นส่วนหนึ่งที่จะเผยแพร่ผลงานศิลปะไปยังกลุ่มคนที่มีขนาดใหญ่และมีความหลากหลายมากขึ้น โดยที่พวกเขา มีความบริสุทธิ์ใจในการทำงานและไม่ได้ตั้งใจทำงานลอกแบบเพื่อหลอกลวงใคร

ลักษณะสำคัญของสังคมหลังสมัยใหม่คือ เป็นสังคมที่เรียกว่า "สังคมสุขนิยม" คือทุกคนสามารถจะเลือกที่จะทำอะไรตามความพึงพอใจของตนเอง ต้องการทำอะไรก็ตามที่ทำให้ตนเองมีความสุขโดยไม่สนใจใคร วัฒนธรรมในยุคหลังสมัยใหม่จึงเป็นเรื่องที่ฉาบฉวยผิวเผิน เป็นสิ่งดำเนินไปตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล และเป็นสิ่งที่ไม่สมเหตุสมผลจึงแปรเปลี่ยนได้ง่ายและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างมุ่งไปสู่การแสวงหาความสุข

ตัวผู้ผลิตเป็นสิ่งที่สะท้อนภาพสังคมยุคหลังสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านของทัศนคติต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในการทำงาน ด้านทัศนคติจากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ในส่วนของเจ้าของร้านมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานนี้ โดยให้เหตุผลว่า นอกจากเหตุผลทางด้านธุรกิจแล้ว ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เป็นเสมือนการให้โอกาสกับคนที่รักงานศิลปะได้เข้ามาทำงานและเสพงานศิลปะได้ ในฐานะเจ้าของร้านก็มีความสุขที่ได้ทำตรงนี้ ส่วนช่างเขียนนั้นเหตุผลสำคัญที่หันมาทำงานลอกแบบก็คือ รักและอยากที่จะเขียนภาพ แต่ไม่มีความพร้อมที่จะสร้างงานของตัวเอง เพราะอย่างน้อยก็มีความสุขที่ได้ทำงานที่ตนเองรักและไม่ทำให้ใครเดือดร้อน ซึ่งผู้ผลิตทั้งสองฝ่ายมีทัศนคติที่ตรงกันในเรื่องของการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคมว่าเป็นสิ่งที่ไม่สำคัญ แต่ความสำคัญอยู่ที่งานที่ทำขึ้นมาแล้วได้รับการยอมรับ แม้จะเป็นเพียงคนบางกลุ่มก็ตาม

ซึ่งจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยพบว่าผู้ผลิตมีอิสระในการดำเนินชีวิตและการทำงานค่อนข้างสูง เจ้าของร้านไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำตามขั้นตอนต่างๆ เช่นเดียวกับธุรกิจประเภทอื่น ไม่จำเป็นต้องมีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย แต่เป็นไปในลักษณะของการได้มาและจ่ายไป ไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความสะดวกและความพึงพอใจเป็นหลัก

เช่นเดียวกับช่างเขียน ช่างเขียนสามารถที่จะเลือกมาทำงานเมื่อไร จะเขียนงานเมื่อไร หรือที่ไหนก็ได้ทั้งที่ร้านและที่บ้าน หรือจะหยุดวันไหนก็สามารถทำได้ เพียงแต่รับผิดชอบให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา เพื่อนำงานส่งให้แก่ลูกค้า ชีวิตในขณะที่ทำงานก็ไม่มีวี่แวงของความเครียด ช่างเขียนจะเขียนงานไปในขณะที่ร้องเพลง ฟังเพลง ดื่มเบียร์หรือดื่มเหล้า ทานขนม กิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้นอย่างหลากหลายในการทำงานของพวกเขา ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าบุคคลกลุ่มนี้ เลือกทำงานตามความพึงพอใจของตนเอง และมุ่งไปสู่การใช้ชีวิตในรูปแบบของสังคม “สุขนิยม” ซึ่งเป็นสังคมยุคหลังสมัยใหม่นั้นเอง

“รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอย่างต่ำไม่ทำงานแล้ว ทำวันไปเที่ยวสามวัน ก็ยังได้ประมาณ 20,000 แต่ถ้าพวกขยันทำงาน ทำงานเร็วหน่อยนะ ก็จะได้ประมาณ 50,000 - 60,000 บางคนแค่เก็บ portrait ก็ได้เป็นแสน เพราะพวกนี้ทำงานเร็ว ก็คือหัดให้ช่างจากนั้นก็ตามใจเขา คนนี้ได้เดือนละ 50,000 คนนั้นระดับน้อยหน่อยก็ได้ 20,000 แต่ก็ไม่เห็นช่างคนไหนรวยซักคน เพราะค่า

ครองชีพของช่างสูง เดียวตีสนุกฯ เดียวกินเหล้า เล่นไพ่ นอกจากช่างมีเมีย
คุมดีฯ นั่งบังคับให้ทำงานด้วย" (สัมภาษณ์ สุทธิรักษ์ จันทกุล)

สถานภาพของผู้ผลิตในแต่ละพื้นที่คือ พัทยา สมุย และภูเก็ต ไม่มีข้อแตกต่างกันมากนัก แต่โดยทัศนะของผู้ผลิตเองโดยรวมแล้วจะมองว่า พัทยาเป็นแหล่งเก่าแก่เป็นแหล่งสร้างช่างเขียน ส่วนที่สมุยเป็นแหล่งฝีมือ เพราะผู้ผลิตที่ผลิตงานลอกแบบที่เกาะสมุย จะมีความชำนาญและมีประสบการณ์มากกว่าที่อื่นๆ เนื่องจากช่างที่สมุยจะเป็นช่างที่มีประสบการณ์จากการทำงานในร้านต่างๆ ที่พัทยามาก่อน จนเมื่อมีความพร้อมทั้งเรื่องฝีมือและเงินทุน จึงได้ขยับขยายและเปิดร้านของตนเองขึ้น ช่างเก่าๆ จากพัทยามักจะมาอยู่ที่สมุย และมีร้านของตนเอง เพราะค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพในสมุยไม่สูงมากนักหากเปรียบเทียบกับภูเก็ต และยังมีโอกาสเปิดตลาดใหม่ได้ เพราะหากเปิดในพัทยาก็จะสู้กับร้านเก่าๆ ไม่ได้ เพราะตลาดส่วนใหญ่ของพัทยาจะเป็นลูกค้าประจำมากกว่า ส่วนที่ภูเก็ตถือได้ว่าเป็นแหล่งใหม่ที่เริ่มทำธุรกิจนี้ได้ไม่นาน เป็นแหล่งที่ต้องใช้เงินทุนสูง แต่โดยสรุปแล้วแต่ละที่ที่ไม่สามารถบ่งบอกถึงสถานภาพของผู้ผลิตได้อย่างชัดเจน ลักษณะต่างๆ เช่นเรื่องฝีมือก็จะมีคละเคล้ากันไปในแต่ละที่ ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับความสามารถและความพึงพอใจของลูกค้า ที่จะสำรวจงานเขียนในแต่ละร้านก่อนที่จะตัดสินใจ

ทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะต่อการผลิตภาพเขียนลอกแบบ

ผลการศึกษาพบว่า บุคคลในกลุ่มนี้ยังไม่ยอมรับต่อการผลิตภาพเขียนลอกแบบ ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ ไม่ว่าจะไปเพื่อการหลอกลวงหรือไม่ก็ตาม แต่การผลิตซ้ำที่บุคคลกลุ่มนี้ยอมรับคือการผลิตซ้ำในรูปแบบเก่าคือการพิมพ์ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดยจุดสำคัญที่ยังคงคำนึงถึงและให้ความสำคัญนั้นคือ อารมณ์และการทุ่มเทให้กับงานศิลปะ ซึ่งช่างเขียนลอกแบบจะไม่มีสิ่งนี้ในขณะที่สร้างงานนั่นเอง แต่บุคคลกลุ่มนี้ก็ยังคงมองว่าภาพเขียนลอกแบบมีข้อดีหรือประโยชน์เช่นกัน คือการกระตุ้นให้คนทั่วไปได้เข้ามาใกล้ชิดกับงานศิลปะมากยิ่งขึ้น มีโอกาสได้ชื่นชมงานของศิลปินดังๆ

“งานที่ถือปมา จริงๆ เขาทำเพื่อ make money แต่จริงๆ โดยจรรยาบรรณไม่ควรทำ ถ้าพูดถึงคุณค่าศิลปะแล้ว คือเขาทำเพื่อดำรงชีวิต เขาไม่ได้ทำมาเพื่อให้เขาเป็นศิลปินดัง ต้องเข้าใจเจตนาเขาว่า เจตนาเขาคืออะไร คือเขาต้องการขายแล้วได้เงินมา แต่ถ้าเป็นศิลปินจริงๆ มา เขาไม่ได้

ทำเพื่อขาย... สมมติถ้าจะให้ซื้อภาพที่ก๊อปมา ที่ไม่ซื้อเพราะมันเป็นของก๊อป ชอบแบบไม่ก๊อป ทำไม่ต้องก๊อป ก๊อปมาเพื่อได้ความรู้สึกว่าแฮ้ย นี่เหมือนเป๊าะเลย ไม่เอา แต่บางคนเขาไม่แคร์ ก็ไม่แปลก แต่ว่าความรู้สึกของคนทำคนแรก กับคนที่สองข้างในต่างกันกัน พลังที่อยู่ข้างในไม่เหมือนกัน" (สัมภาษณ์ ชาญณรงค์ ชันที่ทำว)

"reproduce อันนี้ผมไม่ถือว่าเป็นงานศิลปะนะ เป็นเพียงงานที่เอามา decorate เหมือนว่าเป็นงานที่ให้คนทั่วไปได้ชื่นชมกับงานศิลปะของศิลปินระดับโลก โดยที่ไม่ต้องชวนชวายเป็นคู่ของจริง แต่ว่าคนที่ชอบรูปไหนศิลปินคนไหนก็ซื้อหาเอาได้โดยราคาไม่แพงนัก ถือว่ามีส่วนช่วยกระตุ้นให้คนได้เห็นผลงานดีๆ มากขึ้น มีโอกาสได้รู้จักศิลปะที่หลากหลาย โดยทั่วๆ ไปผมว่ามันมีผลดีในแง่ที่ว่า มันมีโอกาสช่วยพัฒนาในแง่ของการศึกษา แง่การมองศิลปะ ... แต่ผมว่า artist ส่วนใหญ่จะไม่มีใครยอมให้ copy งานตัวเองหรอก มันเป็นเรื่องละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญา คือรูปบางรูปเราอาจจะขายไม่ได้ก็จริง แต่เราก็ภูมิใจในเรื่องของความคิดที่เราได้ทำงานออกมา แต่ไม่ใช่ว่า ดีใจที่เอาไปทำแล้วแพร่หลาย อย่างนี้มันไม่ใช่" (สัมภาษณ์ จิระพัฒน์ พิตรปรีชา)

ผลเสียอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นตามทัศนะของคนกลุ่มนี้คือ ผลเสียต่อตัวผู้ผลิตเอง กล่าวคือ ความสร้างสรรค์ในการสร้างงานของช่างเขียนจะลดลง เพราะงานลอกแบบจะอาศัยความชำนาญในการสร้างงานมากกว่า ความรู้และสิ่งที่สั่งสมมาเพื่อทำงานศิลปะจะถูกเบียดเบียนไป และเมื่อทำมากๆ ความสามารถในการสร้างสรรค์งานก็จะค่อยๆ ถูกกลืนไปเช่นกัน ซึ่งทัศนะเหล่านี้ยังคงเป็นไปในแนวทางเดิมเกี่ยวกับตัวผู้สร้างงานศิลปะ แต่ในทางตรงกันข้ามหากพิจารณาตามแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่แล้ว จะพบว่าความสามารถของตัวศิลปินไม่ใช่สิ่งสำคัญต่อการสร้างงานอีกต่อไป ความเป็นอัจฉริยะของศิลปินถูกลดความสำคัญลง ซึ่งจุดนี้ถือว่าเป็นข้อแตกต่างที่ยังปรากฏให้เห็นระหว่างแนวคิดเดิมกับแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่

สรุปการผลิต

ในด้านการผลิตสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการผลิตได้แสดงให้เห็นถึงการผลิตภาพเขียนลอกแบบในฐานะที่เป็นสื่อ ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการผลิต ทำให้

พฤติกรรมของผู้ผลิตงานศิลปะเปลี่ยนแปลงไป และงานศิลปะได้กลายมาเป็นสื่อที่เป็นสินค้า ที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจแก่ผู้บริโภค เมื่อภาพเขียนถูกผลิตขึ้นเพื่อประโยชน์ทางพาณิชย์นี้ ทำให้มุมมองถึงคุณค่าของตัวศิลปินและการผลิตงานศิลปะแปรเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน ช่างเขียนลอกแบบสามารถที่จะเป็นที่ยอมรับได้ในฐานะคนทำงานศิลปะเช่นเดียวกับศิลปิน งานที่ผลิตออกมาถือว่ามีคุณค่าในตัวของมันเอง ที่ทำให้คนทั่วไปสามารถเป็นผู้สร้างงานศิลปะได้ และยังเป็นการลบล้างจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ นอกจากนี้ยังเป็นส่วนเสริมในการเผยแพร่ชื่อเสียงของศิลปินเจ้าของภาพและภาพเหล่านั้นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งหมดนี้เป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับงานศิลปะในยุคหลังสมัยใหม่ นั้นหมายถึงว่าลักษณะสังคมยุคหลังสมัยใหม่ได้เกิดขึ้นแล้วในสังคมปัจจุบัน